

Uredništvo
in upravnništvo:

Kolodvorske
ulice št. 16.
Z urednikom se
more govoriti
vsak dan od 11.
do 12. ure.

Rokopisi se ne
vračajo.

Inserati:

Šeststopenjska peti-
vrsta 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju daje se
popust.

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Velja

za Ljubljano
v upravnistvu:
za celo leto 6 gl.,
za pol leta 3 gl.,
za četrt leta 1 gl.
50 kr., na mesec
50 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.

Po pošti velja

za celo leto 10 gl.,
za pol leta 5 gl.,
za četrt leta 2 gl.
50 kr. in za jeden
mesec 85 kr.

Štev. 10.

V Ljubljani v sredo, 14. januarija 1885.

Tečaj II.

Naša lončarska industrija.

V Komendi, v januariju.

Tu in tam po Gorenjskem nahajajo se nekatere lončarije, kjer vrtijo, žgejo in prodajajo vmazani lončarji svoje ilovnate izdelke: piskre, sklede, latvice, vrče, kozice itd. Mnogo teh gorenjskih izdelkov vidimo na prodaj na vsakem sejmu v celi deželi, in ljubljanski trg ni celó nikdar, izimši nedelje in praznike, brez te robe. Daleč zunaj slovenskih mej kuhajo v gorenjskih piskrih, in celó bližnji nam bratje Jugoslovani zajemljejo iz naših skled, vender, kolikor meni znano, pozná slovensko občinstvo izdelke iz ilovice le pod primkom ribniške „sühe robe“, med katero se bojda prištevajo izdelki tam od Dolenje Vasi nekje. Zname so zlasti visoko gori po Gorenjskem „ljubenske sklede“, in v vsaki kmetski hiši na Gorenjskem imajo peč, katero je izdelal lončar v Šmartinu pod Šmarjino Goro.

A naša komendska lončarija je jedna najbolj obširnih v celi deželi, kajti svoje produkte pošilja križem sveta in vender se mi zdi, ali boljše, hoče se mi dozdevati, da jo slovensko občinstvo le premalo pozná. Naj mi torej nihče ne šteje v zlo, ako ga nekoliko seznaniti želim s to v resnici važno obrtnostjo naše kronovine.

Močno je tu pri nas razširjen lončarski obrt, kajti nad 73 lončarjev, to je lončarskih mojstrov, ki se bavijo sami ali s pripomočjo jednega ali več pomagačev z izdelovanjem ilovnatih stvari, biva v naši okolici.

Gledé razdelitve omenim naj sledeče: Vas Mlaka ima okolo 40 hiš in notri se nahaja 30 lončarij; Podboršt jih ima 22; Gmajnica 9; Gora 9; Križ 2; Klanec in Kaplja Vas po 1.

Da se v toliko lončarijah izdelava obilo izdelkov, ker se jih na leto gorostasno število izvažava v druge dežele, je gotovo. Kajti navzlic temu, da se jih uže po Kranjski mnogo

prodá, razpošlje se jih mnogo na Koroško, kakor v Celovec, Beljak, Št. Vid, Drauburg. V Štiroško jih gre mnogo v Maribor, Celje in Radgono, a zadnji čas pošiljal jih je nekdo celo v Gradec. Pa tudi dalje, na pr. v Bruck na Muri in v Pečuh v Ogerski. Nekaj se jih pošilja tudi uže sedaj v Bosno, mnogo v Reko, Trst in Gorico, in celó v sosedno Italijo izvažajo jih znani „Rezijani“ mnogo. Dalje v Tirolsko, Predarelsko in Solnograško.

Iz tega se tedaj razvidi razširjenost naše lončarije.

Zdi pa se mi potrebno, pregovoriti nekoliko o pripravljanju lončenih izdelkov. Prvo, to se vé, je ilovica. Ilovica se rabi dvoje ali celó troje vrste. Prva je ona siva, ki se koplje kako dobro uro od tu, namreč v Repnjah pri Vodicah. Zadnji čas zasledili so jo uže tudi pri Mostah in nekaj tudi v Žičah, v okraji brdskem. Ta ilovica se torej dovažava tu sém. Predno se more rabiti, potrebuje obilo obdelovanja in snaženja, kajti ne sme se v njej razen drobnega peska nahajati nobena večja smet, kakor: kamenje ali košček segnjitega lesa. Ko se dobro obdela, jednako oni, katera se rabi za opeko, napravijo se iz nje kepe raznih velikostij, kakersne vrste izdelki se nameravajo napraviti. Čim večja je kepa ilovice, tem večji mora biti pisker ali skleda. Te kepe se denejo na tako zvan kolovrat. Kolovrat lončarski je čisto priprost. Na leseni, z železom okovani osti tiči na vrhu mala, okrogla plošča, na njo se dene ilovica, a na dnu je druga obširna plošča, voznemu kolesu jednake obširnosti; spredaj je sedež. Tu gori toraj na nekak stol pred to ost s kolesi se vse, kakor kralj na svoj prestol, lončar in jame vrteti s svojimi nogami kolesa. Polagoma pritiska z rokama na ilovnato kepo, v urnem diru se vrti ona pred njim, postaja večja in večja, se kroži in širi in pred teboj stoji dovršen pisker! Takó dovršena posoda se izstavi v sušilo na deske, kjer se suši do časa, ko je dovelj posode dovršene, da se more lončarska

peč napolniti. Nastavi se v okroglo peč, ali, kakor pravimo, „pečnico“, in zdolej se zakuri na tej okrogli peči na več mestih. Plamen šviga, posoda se razbela in tedaj je znamenje, da je dovelj ožgana.

Ko se shladi, vzame se iz peči in tedaj se glazira, ali, kakor pravimo, „pocini“. Ko se z raznimi barvami oblije in se napravijo po njej razne figure, izstavi se zopet v peč. Zopet se kuri, da nastane huda vročina; kadar je posoda čisto rudeča in razbeljena, tedaj pravimo: je „ožgana“. Pobere se iz peči, hajdi z njo na voz, kjer se naloži med slamo in se odpelje na vse vetrove. Navadno se ožge v taki pečnici na jedenkrat okolo 800 do 1000 in celó več kosov posode. To velja o glazirani posodi.

A nekoliko drugače je z ono posodo, katera se navadno ne glazira in se izdeluje le iz tako zvane „rujavice“, to je rujave ilovice. Le-ta ilovica se koplje povsodi tu v bližji, mnogo se je nahaja po močvirnih senošetih. Tej ilovici se primeša mnogo kremenastega peska, na kar se na enak način izdelujejo. Omeniti mi je le, da se ta posoda navadno ne glazira in se torej tudi samo jedenkrat ožge. Vender sedanji čas jeli so uže tudi nekateri lončarji poskušati tudi te vrste izdelke glazirati, kar, kakor sem čul, daje posodi mnogo trpežnosti. Te vrste posoda iz rujave ilovice pa je tudi mnogo bolj priprosta in tudi za prostejšo rabo, kajti, ko se ožge, ako ni glazirana, postane črna, ako pa je glazirana, tedaj se nje glazura črno sveti.

Nikakor ne smem pozabiti pri tem omeniti nekega lončarja v vasi Klancu, ki si dovažava iz Koroške, menda iz beljaške okolice, neko črno ilovico, katero primešava domači rujavici, in rezultat tega mešanja je, da postanejo iz take ilovice napravljeni izdelki mnogo bolj trpežni mimo onih, napravljenih le iz domače.

Za glazuro se rabi, kakor mi znano, največ tako zvana sreberna pena, katera se do-

še nekaj časa, da bi videl odriniti tudi gorenjski vlak, ki je uže čakal na znamenje za odhod. Vprašam sprevodnika, če ima vlak dosti potovalcev. „Danes samo dva“, mi nekako razžaljen odgovori. — Zvonec zapoje in vlak se oblastno odpelje proti gorenjski strani; če se je do Trbiža uže „collegium“ nabral, ne vem. Gotovo je, da se to ne ponavlja vsak dan, ali splača se ta vlak malokdaj. In vender ima svoj pomen. Tržaški ali ljubljanski trgovci, ki hoče iti zgodaj zjutraj na Koroško, Tirolsko ali severno Štajersko, najbolje uporabi to ponočno zvezo in kar država pri vlaklu doplača, koristi izdatno olajšavi prometa.

Toda to je le jedna primera, da železnica po svojem namenu ne more opustiti mehanično urejenega osebnega prometa. Kaj bi tudi porekli, ko bi se vsak vlak še le takrat odpeljal, kadar ima zagotovljeno toliko število potovalcev, da mu pokrijejo troške vožnje, ne gledé na to, kako bi se pokrivali troški za cesto samo in druge stavbe! Ne! železnica, ko je zgrajena, mora se držati principijelno voznega reda, negledé na posamezne potovalce; če ima železnica pri tem zgubo, naj bi se ne bila gradila. Vozni red je podlaga vsega osebnega pro-

meta, on daje temu prometu njegov značaj, nanj se imamo vedno ozirati, če govorimo o uredbi voznine.

Ne morem si kaj, da ne bi omenil tudi naprave, katera nam v malem najbolj drastično kaže mehanizem voznega reda. Si parva licet componere magnis — je uredba tramwaya v San Francisku zanj pravi „Schulmodell“. Kakor je morda marsikdo uže čital, položene so v omenjenem mestu po glavnih ulicah železne kite v žlebove, kateri so udelani v tlak. Te vrvi premičejo dan na dan parni stroji, ki stojé na mnogih krajih mesta. Ob vrvi pa so priključeni vozovi, ki tekaajo torej, kakor bi jih nevidna moč gonila, neprenehoma po ulicah. Če se hočeš peljati, počakaš na bližnji voz, hitro skočiš vanj, in ga zapustiš, kjer hočeš, voz pa hiti svojo pot naprej. Jednako pri železnicaх vozni red kakor nevidna vrv veže vse vlake in ureduje njih tek.

Povedati bi pri tej priliki pač tudi še moral, kako imajo v San Francisku voznino uravnano pri tramwayu, ali ni mi bilo možno dobiti podatkov o tem.

Pomagamo si pa nekaj lahko sami. Preudarimo, s kakega stališča bi skovali mi takso za vožnjo po takem tramwayu. Moja sestava

Listek.

O voznini po železnicah.

(V „literarno-zabavnem klubu“ ljubljanskem čital
gosp. F. D.)

(Konec.)

Spoznal je uže lahko vsak, kaj sem nameraval s temi besedami: pokazati, da pomena in veljave železnic nemoremo spoznati, ako ne uvidimo, da je cela železna mreža, ki krije Avstrijo in celo Evropo, postala jeden velik organizem, katerega posamezni deli kolescem ure podobno neprenehoma opravljajo svoj posel, ne meneč se za posameznega potovalca, kateri se jih poslužuje v svoje namene.

Treba je, da to močno poudarjam, kajti podlaga je poznejšemu izvajanju, in zato omenim še slučajja, ki sem ga doživel na južnem kolodvoru in ki mi je pač *ad oculos* dokazal, da železnica mehanično opravlja svoj posel ter se ne briga za to, če ima vedno dovelj potnikov ali ne. Spremlivši prijatelja, ki se je odpeljal o polnoči od tu, na kolodvor, postal sem, ko sta se odpeljala dunajska vlaka,

biva v Bleiburgu na Koroškem. Tej srebrni peni se primeša neko črno kamenje, podobno premogu; to se potem na mlinjskih kolesih tenko zmelje in iz tega nastane tekočina, tako zvana „barva“. Da je barva rumena ali zelena, meša se zopet ta srebrna pena s takovim kamenjem, katero ima mnogo rumene ali zelene barve v sebi.

Med vsemi lončarji pa je le jeden, o katerem smem z gotovostjo trditi, da je napredoval. Le-ta je gosp. Peter Bremšak na Mlaki. On jedini izdeluje iz proste sive ilovice fino posodo, katero potem okusno večbarveno glazira in tudi lahko prodaja. Razen tega pa se smejo tudi njegovi izdelki prištevati umetnim, kajti on umeje izdelovati reči, o katerih pri drugih lončarjih niti pravega pojma ni.

Tako na pr. ogledal si je vsakdo lahko njegove krasne izdelke, razstavljene v poslopji velike realke ljubljanske v razstavi povodom prihoda Nj. veličanstva in obhajanja šeststoletnice. Bremšakovi izdelki so se tedaj hvalili in Bremšak je dobil tudi pohvalno pismo od deželnega glavarja. Tako je bila njegova posoda tudi l. 1857. na Dunaji s pohvalnim pismom odlikovana.

Pišoč to, pa nikakor ne menim prezirati drugih lončarjev, le toliko pravim, napredovali niso!

Po tem kratkem opisu se tedaj razvidi obširnost naše lončarije, katera živi obilno ljudij — kateri pa so razen nekaterih izjem le ubogi.

Pač se živi s to obrtnostjo in izhaja lahko pošteno, vendar prisluziti si bogastvo, je nemogoče, kajti obili so troški, katere zahteva lončarija. Treba je kupiti ilovico, barvo, drva za kurjavo, treba najeti in plačati pomagache, kar stane mnogo denarja, in vendar se mora še pri tem nevtrudno delati od zore do mraka. Tedaj smem pač trditi: lončarski kruh, trdi kruh!

Zlasti kakih deset let sem pa je lončarska kupčija veliko manj živahna mimo časih. Zakaj, uganiti ni težko. Prišla je sedaj tudi našim kuharicam ona železna dōba, ko vlada le železno ognjišče in železna posoda, vendar kljub temu menim, da bode ostala vedno še naša lončarija na trdi podlagi, kajti mnogo ljudij je, kateri trdijo, da je železna posoda za jedi človeškemu zdravju škodljiva, kar utegne tudi istinito biti.

Predno skončam, naj omenim še glavni smoter svojega spisa o lončariji. Znano je morda uže, da je naš okrajni šolski svet pod vrlim uvojem predsednikom g. dr. Russom vzel našo lončarijo v nekaj preudarek. Napotila ga je baje do tega blažena misel, prositi pri visokem ministerstvu za kako podporo v prospeh tega našega, v resnici nekoliko prezanemarjenega obrta.

Ako bi dalo ministerstvo kako podporo, menim, da ga v celi kronovini ni pripravnej-

bi bila taka-le: Jaz s svojo napravo vzdržujem pripravno komunikacijo med vsemi deli mesta. Vsak trenotek dajem vsakemu priložnost, vsteti se na moj voz in odhiteti do bolj ali manj važnega opravila. Da morem to doseči, zato se vrstijo neprenehoma moji stroji, zato odhaja skoro vsako minuto izpred vsake hiše ob moji progi voz, katerega lahko uporabiš, kadar ti je drago. Kar toraj jaz s svojo redno vožnjo podajam občinstvu, je to, da sem za vsak posamezen slučaj vedno pripravljen: moji vozovi tekajo neprenehoma po celem mestu, da se ti lahko pelješ, kadar in kamor hočeš. Ker je pa ta moja usluga pri vsaki posamezni vožnji jednaka, plačal mi bodeš tudi ti in vsak drugi zato, ker morajo moji stroji vse vozove na okoli goniti in imaš ti vedno priliko, peljati se, kamor hočeš, jednako svoto; razen te za vse jednake svote zahteval bom pa še od vsacega, ki stopi v moj voz, povračilo za oni trošek, ki mi ga napravi s tem, da obtežuje moje stroje s svojo težo. Ta trošek mi pa raste z daljavo, s katero se gost pelje, zatoorej mi bo tudi tem več plačal, čem dalje se vozi. Rezultat torej, od vsacega gosta moram zahte-

šega lončarskega kraja kot tu. Ribniški izdelki ne uživajo toliko hvale kot naši, in tudi v toliko daljavo kot naši se še nikdar niso pošiljali.

Te vrstice sem napisal za to, da reč postane nekoliko bolj znana.

Gotovo pa moramo biti zelo hvaležni gospodu dr. Russu, da se je takoj pri nastopu svojega službovanja pričel zanimati za ta naš obrt ter skušal kaj doseči v njega povzdigo in v blagostan tukajšnjega prebivalstva.

Komenčan.

Rusija in Anglija v osrednji Aziji.

Zelo je obžalovati, da rusko časopisje v svojih izjavah, tičočih se vnanje politike, niti ne izraža v merodajnih krogih vladajočih nazorov, niti javnega mnenja. Mestu da bi zadeve ravno omenjene nravi obdelavali z višjega stališča in soglasno s smerjo narodnih tendencij, so ruski listi večinoma tolmači samovoljnih kombinacij in slabovoljnih idej jedne ali druge koterije. Potrebno je, na to opetovano in izrečno opozarjati, da se inozemstvo v presojevanji resničnega ruskega mišljenja in tendencij ne spelje na napačno pot ter da se paralizuje vpliv izjav čislanih ruskih listov, kateri bi mogli ruski politiki nasproti vzbuditi nezaupanje ter celo kompromitirati mir.

K onim pojavom ruskega časopistva, katero vsekako napačno in v nekakem zmislu nevarne trditve postavljajo in se njih tendencija nikakor ne sme identifikovati s težnjami ruskega naroda, k tem pojavom pripadajo različni, v slednjih dnevih objavljeni članki o osrednje-azijskem vprašanju, osebito v „Russji“, o katerih se domneva, da jih je pisal general Soboljev. General bi bil gotovo bolje storil, da bi bil svoje zmožnosti pokazal z deli za časa, ko je bil vojni minister v Bolgariji — kjer je srečno dosegel, da je ruski vpliv na balkanskem otoku kompromitoval — kakor pa, da danes svoj talent kaže v pojavih, kateri tendencija je, vznemirjati duhove, in kakeršni pojavi bi se mogli čuti le kratko pred bojem. General Soboljev trdi v svojem prorokovanju, da se Angleži v osrednji Aziji morajo napasti z mečem, da se primorajo jemati več ozira na Rusijo, da se opoziciji, katero pripravlja Angleška v orijentu ruski politiki, postavijo meje, ter da se ji dá povračilo za to, ker je Angleška ovirala Rusijo, da se ni polastila Bospora. Te trditve pa so sploh, kakor tudi v posamičnem bedastoča. Najprej mora biti vsakemu jasno, da take fraze, govorjene v dōbi popolnega miru, ko se na nobeni strani ne vidi najmanjši nagib, da bi se hotel kaliti mir, marveč ravno naopak, ves svet ima močnega interes na svoji ohranitvi, da imajo take fraze značaj ravno tako smešne kakor nevarne provokacije. Če taki pojavi tudi ne

vati jednak prinos k onim troškom, katere povzročuje redni promet vozov, zraven pa še menjajočo svoto za troške, katere mi povzročuje posamezna oseba.

Ni se nam treba muditi pri tem, da bi analogijo, katero smo opazili med tramwayem in železnicami, razpravljali sedaj na drobno tudi gledé voznine. Razvidna je sama po sebi.

Vsi troški — in sedaj smo čez klance in na pravem tiru — katere povzroči vožnja po železnici, se toraj delé v dvoje velikih skupin, prvo stavimo pod nadpis: vozni red, drugo pod besedo: potovalec.

Kaj pa da bomo postavili v prvo skupino, tudi ne more biti nejasno: večinoma vse troške vožnje. Da se vzdržuje vozni red, morajo se vleči vozovi od postaje do postaje; tangenta, ki odpade od voznine na vozni red, mora splačati tedaj kapital, ki je naložen v vozovih, v parnih strojih, iz nje se morajo pokriti troški za vse osebe in glavni del gonilne moči. A tudi kapital, ki je vžidan v poslopja in celo progo — ne oziramo se tu na tovarno vožnjo — služi tudi rednemu prometu, izdan je za vse skupaj, ne za vožnjo posameznega potnika, toraj mora tudi vsak enak delež do-

morejo neposrednje vplivati na razvoj dogodkov, vendar sejejo kali medsebojnega nezaupanja in ščuvanja, katerih posledice se potem pri najbližji politični krizi pokažejo. Se vé da vzbujajo v listu, kakeršen je „Russj“, kateri je v bližini carjevi zelo priljubljen ter car njegovo postopanje sam večkrat odobrava, dopisi, kakeršen je Soboljev, veliko senzacija. Dalje se ne sme pozabiti, da je med ruskimi generali mnogo takih, osebito v Aziji, katerim nikdar ne pride na um, da bi deželo zapleli v boje, da le napravijo svojo karijero. Soboljev govor bi mogel te k nepremišljenim, sme lim in ruske zadeve kompromitujočim korakom napotiti ter konečno pripeljati do rezultatov, kateri bi se morali v Rusiji prav živo obžalovati.

Če pisatelji tako čudnih članov, kakor je Soboljev, menijo, da bodo na ta način Anglijo prestrašiti mogli, se močno varajo. Dasi je angleška vlada zdaj v zelo kritičnem položaji, bi se pač vendar ne prestrašila najskrajnejšega koraka, ko hitro bi bilo vladarstvo Angleške v Indiji v nevarnosti, katero je zánjo vitalno vprašanje. Rusija pa ni niti v političnem, niti finančialnem oziru v stanju, spustiti se slepo v poguben, brezkoristen boj z Angleško, zatoorej bi tudi ruski publicisti, generali in državni uradniki bolj pametno storili, če bi delali na ohranitev zdanjih razmer, kakor pa da povzročajo napeto situvacijo, katera bi mogla v neprilicnem času imeti hude posledice. (P. C.)

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Dunajski listi bavijo se skoro vsi več ali menj z govorom, s poročilom grofa Coroninija. Da fakijsnim listom ni dopalo Coroninijevo poročilo, je jasno, saj je pa tudi odločno izrekel, da ni hotel hoditi s prejšnjo ustavoverno stranko jedno pot, ker je vedno stavila v prvo vrsto nemško narodnost, ker je hotela povsodi imeti le nemščino in ni hotela vedeti o nobeni enakopravnosti in pomirjenji narodov.

Pred nekaterimi dnevi raznesli so fakijsne stranke listi v svet vèst, da se bliža zaradi volitev trgovinske zbornice v Brnu **ministerska kriza**, da se osebito maje stol trgovinskemu ministru Pinu. Zdaj priobčuje „Czas“ daljši dopis iz merodajnih in po polnem verodostojnih virov, da na tej vèsti ni niti pičice resnice. Je pač fakijsna opozicija za jedno blamažo bogatejša!

Tuje dežele.

Izjave kneza Bismarcka, katere je govoril v sabotni seji nemškega državnega zbora gledé Angleške, vzbudile so v london-skem časopisji veliko zadovoljstvo. „Times“

našati, da se ta kapital obrestuje in amortizuje. Troške, ki odpadejo na posameznega potovalca, moremo tedaj iskati le v onem, kar železnica stori nalašč in neposredno za posameznega gosta. To pa so — ne gledé na malenkosti — večinoma le troški za ono moč, katero parni stroj s tem več porabi, da razen samih vozov in sebe, vleče še potovalca s seboj. Ti troški rastejo enakomerno s kilometri, in pravilno je, da se tudi po daljavi vožnje računajo in plačujejo. — Kaj da bi toraj moral posamezni plačati za vsakokratno vožnjo je toraj, mislim jasno: Prvič troške, katere neposredno povzroči prevoznja oseba, rastoče s številom kilometrov poti, — prava voznina; zraven teh: temeljno, za vse jednako takso, urejeno tako, da njen celoletni znesek obrestuje in amortizuje ves založni in prometni kapital za redno osebno vožnjo.

Ker bi bila omenjena „prava voznina“ za kratko vožnjo minimalna in bi se še le pri večji daljavi občutila, bi se, vsled jednake temeljne takse, za vsako vožnjo plačeval skoro enak znesek. Na videz smo toraj prišli do ravno onega cilja, katerega hočejo doseči oni,

poudarjajo „pravi čut in dobro mišljenje“ izjav ter pravijo, da ni nikakega povoda razdvoju. „Standard“ pravi: Da bi se z Nemčijo zaradi tega prepirali, ker je vzela, kar bi bila mogla Anglija vzeti pred njo, bi bilo smešno. Nič ni velikega naroda bolj nevredno nego nepraktično ljubosumje.

Francoska zbornica izvolila je zopet vse dozdanje predsedništvo. — Danes je bila še seja, potem pa se zasedanje preloži do 29. januarija. Senat je odložil svoje zasedanje do 28. februarja.

„Daily News“ poroča, da je general Wolseley na vprašanje vlade odgovoril, da ne potrebuje nobenih pomožnih čet niti v Egiptu niti v Suakimu.

Francoski list „Matin“ objavlja brzojavko iz Saiguna z dné 12. t. m., katera potrjuje, da je brat kralja v Kambodži, združen s kitajskimi morskimi roparji, napal Sambour, kjer je mala francoska garnizija in da je bil pri tem napadu francoske garnizije poveljnik in nekaj drugih mož umorjenih. Gouverner iz Cochinchine je s pomnoženimi četami tja odšel.

Dopisi.

Z Gorenjskega dné 12. januarija. (Izv. dop.) Včeraj prišla mi je zopet enkrat „Neue fr. Presse“ v roke. Navado imam, da sežem vselej hlastno po tem časopisu, kolikorkrat mi pride pred oči. Ne da bi se strinjal z nazori, koje zastopa ta list, ali navduševal se za principe, za koje se bojuje, kaj tacega mi dosejdaš še ni hodilo v glavo in mi najbrže tudi še ne bo. A zanima me vender ta list in sicer zaradi občudovanja vredne bladnokrvnosti in predrznosti, s koje bije od nekaj resnici v obraz. Zanima me zlasti vsled tega, ker je glavno pribežališče domačih naših nasprotnikov. Toliko grdivnega gradiva na narod slovenski dosedaj ni bilo še nakupičenega v nobenem drugem dunajskem časopisu, kakor v „N. fr. Presse“. Poglejmo v prejšnje, ali novejšje letnike tega lista, povsod naleteli bomo na neresnična poročila iz naše dežele, povsod videli bomo, kako se našemu ljudstvu podtikajo lastnosti, kojih nikdar imel ni.

A dovolj teh splošnih opazek.

Posegel sem tedaj tudi takrat po ta list, hoté videti, ni li zopet kakega poročila iz naših krajev. Nisem se motil. Korespondenca, datirana iz Ljubljane, me takoj zbóde v oči. Začnem brati in kako ostrmim, ko vidim, da si je dunajski dopisnik danes izvolil moj zadnji dopis v „Ljub. Listu“, v kojem sem izražal veselje nad tem, da se snuje slovenska „Matica šolska“, za predmet. Da bo moj dopis kedaj zadela taka čast, da se bode razpravljal v največjem in prvem glasilu tako zvane ustavoverne stranke, tega bi se ne bil nadejal nikdar. A kako se razpravlja?! Iztrgani

ki se v zadnjih letih potegujejo za vpeljavo tako zvanega „osebnega porto“ (*Personenporto*). A opomniti mi je, da prijatelji tega principa stojé na čisto drugih tleh. Naša voznina za osebo principijelno ni za vsako daljo jedna in ista, po principu osebne porto pa bi se imela plačevati za vsako daljo jednaka svota, kakor velja to za pisma. Ni moj namen, danes še navajati razloge za tako urejanje voznine, čital jih je lahko vsak uže v časopisih. Omenil bi samo toliko, da ono voznine ne določuje gledé na troške, katere ima železnica v resnici, ampak da se da zastopati le gledé na korist, katero ima od vožnje potovalec.

V razjasnilo vzgled: Kupec A. bi imel v Kranji opravke, ki mu kaže tri goldinarje dobička. Ker ga vožnja preveč ne stane, pelje se tje. A ravno taka kupčija ponuja se mu, recimo v Celovci, v Celji, v Zagrebu. Ker bi mu pa vožnja tje in sem vzela ves dobiček, mora ta pota opustiti. Ko bi se mogel na vse omenjene kraje za jednako nizko ceno voziti, kakor v Kranj, hodil bi tudi tje: previsoka voznina provzročuje tedaj, da mora naš kupec svojo kupčijo omejiti. V enakem položaji pa ni le na tisoče kupcev, ampak skoro vsak

so posamezni stavki iz njega in na te hoče prepričati svet, kako pristranska da je vlada na Kranjskem, kazoč, da kaj tacega sprejme v oficijozen list. Uže zadnjič enkrat je menda ravno tisti dopisovalec dunajskega časopisa čudil se, kako je to, da vlada na Kranjskem, ki pripušta, da se v slovenskem uradnem listu piše za slovensko „Matico šolsko“, ne skrbi tudi za to, da bi nemški uradni list agitoval za „Schulverein“. Ko človek take stvari bere, ne vé, bi se li smijal nad naivnostjo te gospóde, ali bi se jezil nad predrznostjo njihovo. Najbolje bi pač bilo, ko bi se take stvari ignorirale. Jaz bi se tudi gotovo ne spuščal v kak razgovor z ljudmi, kojih ne poznam in o kojih ne vem, so li vredni, da se oziram na njih pisarije, ali ne. A ker se mene stvar prav za prav ne tiče in ker omenjeni dopisovalec na podlagi mojega dopisa le vladi polena pod noge meče, zdi se mi dolžnost, da v tej zadevi spregovorim še nekoliko besedij.

Kolikor je meni znano, poudarjalo se je od kompetentne strani uže več ko jedenkrat, da „Ljub. List“ ni strogo uraden časopis, da je temveč le časopis, kojega se vlada tu in tam poslužuje. Razložek med takim in strogo uradnim listom je pač jase, in jasno je tudi, da sme v oni list marsikaj priti, kar v zadnjega ne sme. Da je temu tako, o tem spričujejo nam tudi mnogi nemški časopisi istega značaja, ki mnogokrat kar naravnost zoper vlado pišejo. Vzglede, mislimo, nam navajati ni treba. Kot tak list proglasil se je precej v začetku „Ljub. List“, in kot tacega smatrali smo ga vedno tudi mi. Ko bi bil „Ljub. List“ strogo uraden list, imeli bi uže tudi mi toliko takta, da bi mu ne pošiljali stvari, koje morda ne spadajo vanj. Sicer smo pa tega prepričanja, da tudi vlada sama vé, kaj dela, ako dopusti, da se sém in tja kaj tacega tiska, kar morda gospodom od opozicije ni povšeči.

Razen tega pa tudi nikakor treba ni, da je vlada tistih nazorov, kakor je jeden ali drugi dopisovalec. V dopisih izražene so misli in nazori le posameznih ljudi, in smešno je, ako se hoče iz vsebine jednega dopisa na tak način kapital kovati, kakor to dela dunajski dopisovalec. Sploh je „Ljub. List“ tudi uže v svojem programu izjavil, da bode odpiral svoje predale tudi onim, s kojih nazori se morda ne strinja povsem. In to je prav! Več oči več vidi.

Iz tega je tedaj uže razvidno, da je očitanje dunajskega dopisovalca deželni vladi na Kranjskem nasproti jovsem napačno in neopravičeno. Zahteva, da bi morala „Laibacher Zeitung“, kakor sem to zadnjič nekje bral, istotako pisati za nemški „Schulverein“, kakor piše „Ljub. List“ za slovensko „Matico šolsko“, nima uže zaradi tega nikake podlage, ker sta oba lista, kakor gori povedano, raz-

človek mora večkrat opustiti vožnjo v oddalnejše kraje, ker njena korist ne doseže troškov. Ko bi se toraj vpeljala po vseh železnicah nizka, za vsako daljavo jednaka voznina, bi se osebni promet — o tem ni dvojbe — ne samo podvojil, ampak za večkrat pomnožil. Ker pa troški železnici ne bi rastli jednako merno z večjim potovalstvom — nekaj več voz bi bilo treba, ti bi bili bolj napolnjeni in premóga bi se nekaj več požgalo — pokrila bi ona lahko s to nizko ceno vender le vse svoje izdatke; na blagostanje ljudstva pa bi v visoki meri dobrodejno vplivala taka uredba.

Videli smo, da se pride tudi s stališča pravih železničnih troškov do skoro enakih posledic, kakeršne zastopajo zagovorniki osebne porto in da bi se mogočno povzdignil osebni promet vsled nizke, jednostavne voznine. Da železnične družbe ne kažejo mnogo veselja, preosnovati na ta način svojih tarif, ima deloma vzroke v tem, da se pomisleki in boječnosti temu še vedno ustavljajo in da bi se le z veliko težavo dalo doseči med raznimi podjetji sporazumljenje. Če pride doba, ko prevzame država v svoje roke vse železnice, potem je čas, upati na uresničenje označenih idej.

ličnega značaja, in tej zahtevi bi se tudi tedaj ne moglo in ne smelo vstreti, ko bi oba šolska društva imela tisto smer, tisti namen. A tudi temu ni takó. Pomisliti je le treba, kako je nastal „Schulverein“, zakaj je nastal in kaj da namerava. Rodil se je „Schulverein“ iz gole opozicije do sedanjega vladnega sistema, le zaradi tega, da bi se ministerstvu Taaffejevemu napravljale zapreke. O tem se je pričal vsakdo lahko, ki se je le količkaj potrudil, prebirati govore, ki so se govorili pri posameznih zborovanjih udov in zastopnikov tega društva. Se li ni pri vsaki taki priložnosti govorilo zoper sedanjo vlado? In to društvo ima še pogum, da se zove nepolitično društvo! A niti teh govorov nam ni treba v poštev jemati, da pridemo na dno temu društvu. Kje, za Boga, je nemštvo v nevarnosti, kje se nemški otroci iznaručujejo? Nikjer! Zato pa tega društva tudi nikdar treba ni bilo. Ustanovilo se je le na podlagi izmišljene in napačne premise, da sedanje ministerstvo nemštvo zatira, in kjer temu ni tako, zato je tudi delokrog tega društva v istini ves drug, nego se poudarja, da je. Ne nemštvo rešiti pogina, je namen tega društva, ampak potujčevati deco družih narodov, to je njega jedini smoter. In za to društvo naj bi se navduševala vlada, koji ležé vsled lastnega programa vsi narodi avstrijski jednako na srcu?!

Kako ves drug namen, drugo nalogo imá slovensko šolsko društvo, ki se sedaj ustanovlja! Tega je res rodila potreba, ali bolje rečeno, rodil ga je nemški „Schulverein.“ Ko bi bil ta res le delat za navidezni in dozdevni smoter svoj, ko bi ne bil začel mašiti slovensko deco v čisto nemške šole, kjer mora po obče priznanih in neovrgljivih pedagogičnih načelih duševno poginiti in v omiki zaostati, nikdar bi nam ne bilo hodilo v glavo, ustvarjati društvo, ki nas bo stalo toliko materialne žrtve! Tudi po namenu se tedaj razločujeta oba društva, in ko bi tudi res bilo, da se je vlada na Kranjskem kedaj navduševala za slovensko šolsko društvo, s tem nikakor ni postala nezvesta svojemu programu in svojemu načelu, pokazala je le, da se tudi ona veseli nad duševnim napredkom naroda, za kojega blagor ji je dolžnost skrbeti. — Ta namen novega slovenskega društva je bil tudi uže v zadnjem dopisu mojem dovolj jasno označen, in sem za to tudi poudarjal, da mora naše društvo nemškemu nasproti delati, a ne posnemati ga. Toda dunajski dopisnik se na to ni oziral, temveč porabil je le one stavke, ki so se prilegali njegovi torbi. Je li tako postopanje pravo ali ne, to prepuščamo razsodbi občinstva. Nam vsaj se ne zdi prav pošteno!

Razne vesti.

— (Žaloigra kneza črnogorskega.) Iz Podgorice se z dné 11. t. m. poroča: Danes popoldné dospel je sém knez Nikola, kneginja Milena, kakor tudi princezinje Zorka, Milica in Anastazija. Ljudstvo, ki je od vseh strani sém prihletlo, je knežjo rodbino slovesno sprejelo. Pojuteršnjem, to je na novega leta dan, bode se predstavljala knezova žaloigra „Balkanska carica“.

— (S pajčevinó se je ostrupil.) V Rheine umrl je mož, ki si je rano na prstu, kakor je tudi pri nas v navadi, s pajčevino ovil. Je-li bila pajčevina sama na sebi strupena, ali je pa prah, ki se je držal, imel to lastnost, se ne vé, a mož je umrl v malo dnéh potem, ko je to storil, na ostrupljenji krvi.

— (Princa kot pisatelja.) Iz Londona se piše: Sinova princa Waleskega, princ Albert Viktor in princ Jurij, mislita kmalu na svitlo dati neko večje delo. Obstajalo bo iz dveh po 500 strani debelih zvezkov in imelo bo mnogo podob in zemljevidov. Ko sta princa namreč popotovala, zapisovala sta si v dnevnik, kar sta videla in doživela, in na to opiralo se bo njihino delo. Njijin spremljevalec J. N. Dalton preskrbel bo dostavke iz lastnega dnevnika in bode tudi celo delo pregledal. Izišla bode knjiga najbrže aprila meseca tega leta.

Domače stvari.

— (Premembe pri učiteljstvu na Kranjskem.) Učitelj g. Martin Grčar imenovan je stalnim nadučiteljem na dvorazrednici v Mirni, provizorni učitelj g. Fran Črnilec stalnim učiteljem na dvorazrednici v Podbrezji, začasni učitelj g. Ivan Wresitz stalnim učiteljem na ljudski šoli v St. Juriji, provizorni učitelj g. Anton Vrančič stalnim učiteljem v Zagradci, začasni učitelj gosp. Gustav Spetzler stalnim učiteljem na ljudski šoli v Lescah, začasna učiteljica gospd. Marija Scherz stalno učiteljico za drugo učiteljsko mesto na ljudski šoli v Mirni Peči, začasna učiteljica gospd. Julija Borovsky stalno učiteljico za drugo učiteljsko mesto na ljudski šoli pri sv. Križi in začasna učiteljica gospd. Ana Demel stalno učiteljico za drugo učiteljsko mesto na ljudski šoli v Mozolu.

— (Firme Tschinkel.) Poročali smo, da se je razglasil konkurz o firmah Tschinkel. Na prošnjo upravnika konkurzne mase pa se je dovolilo, da smejo štiri tovarne in med njimi tudi tovarna v Ljubljani obavljati nadalje neovirano svoj posel.

— (Vremsko-Britovski rodoljubi) priredijo veselico dne 1. februarja t. l. v prostorih g. Fran Novaka v prid revnim šolskim otrokom. Spored: 1.) Petje: „Pesen koroških Slovencev“, stopaj. 2.) Deklamacija: „Povodni mož“. 3.) Samospev: „Slave dom“, poje gospd. učiteljica. 4.) Petje: „Lahko noč“. 5.) „Ne vem“, burka v jednom dejanji. 6.) Samospev: „Kranjska dežela“, poje gospd. učiteljica. 7.) Petje: „Vojaška“. 8.) Tom-bola. 9.) Ples. — Ustopnina za osebo 20 kr., sedež 10 kr., k plesu 40 kr. Radodarnosti se ne stavijo meje. Začetek točno ob 7. uri zvečer. K obilni udeležitvi uljudno vabijo rodoljubi. V Britofu v 13. dan januarja 1885.

— (Drava zamrznila) je na mnogih krajih prav močno; led je na nekaterih krajih čez jeden meter debel.

— (V Komnu) na Krasu ustanovilo se je dne 11. t. m. bralno društvo, kateremu so pristopili vsi uradniki c. kr. sodnije, davkarije, duhovščina in učiteljstvo. Izvolil se je uže začasni odbor. Društvena pravila so se uže izdelala in kmalu se bodo predložila c. kr. namestništvu v Trstu v potrditev.

— (Iz Trsta) se z dne 13. t. m. poroča: Danes zjutraj dobila je iz Modene neka tukajšnja banka zavitek, na katerem je bilo naznanjeno, da je v njem 1100 frankov, a ko so odprli zavitek, našli so v njem le nekatere franke, drugo pa so bili kosovi svinca. Na dotično naznanilo je koj poštini uradnik spisal zapisnik o tej pošiljki. Naznanjen znesek bi se bil moral oddati na račun neki tretji firmi. Kako in kje ze je zvršila ta sleparija, se zdaj še ne vé.

— („Jurijev Koledar“) za navadno leto 1885. Uredil „Jurij Pušo“. Cena 50 soldičev. Trst. Natisnila tiskarna C. Amatija sinov. 1885, v 8°. — Tako zove se 109 stranij obseajoča knjižica, katera je pred kratkim prišla na svitlo. V začetku je na 21 straneh „koledar“, v drugem delu pa so prav prijetne smešnice in zabavljice z mnogimi v tekstu utisnjenimi priličnimi podobami. Mi prav toplo priporočamo vsakemu to knjigo, kdor si hoče za male novce kupiti mnogo prav zabavljivega berila. Naroča se v tiskarni C. Amatija sinov v Trstii, Via della Zonta št. 7.

— (Loterija „Narodnega doma“) Pri zrebanji dobitkov „Narodnega doma“ zadele so nadalje dobitke naslednje številke: 49651 17343 56030 38575 80806 8870 11997 94648 53392 40728 66271 63880 68230 53988 85723 30823 21223 18509 21229 93698 21756 55511 7604 85240 11288 6588 70539 66205 558 28681 62644 14273 18231 51512 94510 45560 5539 61129 97910 98093 70816 81116 56588 5933 77435 58714 13664 84130 72064 84130 72064 40090 7413 49340 13844 26325 34653 76127 74005 45892 89684 37345 4781 9555 56549 24407 85728 30782 5557 67872 33932 90280 95091 53493 23488 11561 69198 59865 86330 68403 57068 32133 54249 7886 34233 3913

70334	46271	31566	61765	68622	60296
37977	22594	13137	2444	22652	61217
1613	77738	66865	79028	22288	89361
80426	14816	63239	42669	90061	62117
39057	90207	75616	14904	73469	82687
32342	30649	76455	91901	78750	65133
46854	79038	37904	89532	73658	43223
80237	6421	94409	8714	50430	70469
92033	24286	92835	55431	68923	37860
30069	49687	11581	74864	22218	2132
37846	19020	45785	16826	95438	32611
69454	7648	89132	86610	66782	40030
23412	13833	8993	63082	63538	18257
41215	65031	54378	38617	81662	82403
25481	29151	64028	41296	59264	72496
15072	23444	63841	22217	84960	

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Frankobrod na M., 14. januarja. Iz obravnave proti socialistom znanega policijskega svetnika Rumpffa našli so včeraj zvečer pred njegovo hišo mrtvega. Kda ga je umoril, se ne vé.

Rim, 14. januarja. Nevarnost, da bi nastala povodenj, je odstranjena.

Dunaj, 13. januarja. Državni pravdnik vložil je obtožbo proti 38 dijakom zaradi znane izgrede v Purkersdorfu.

Berolin, 13. januarja. Budgetni odsek vzprejel je budget za mornarico brez nespremenjen, istotako pozicijo 150 000 mark za raziskavanje notranje Afrike.

Rim, 13. januarja. Reka Tiber, katera je v slednji noči dosegla maksimalno višino, od 8. ure zjutraj zopet polagoma upada. Dasi je dež prenehal, vendar preti še povodenj.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 14. januarja.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	83.—
„ „ „ srebri	83.95
Zlata renta	105.40
5% avstr. renta	98.30
Delnice narodne banke	861.—
Kreditne delnice	294.80
London 10 lir sterling	123.85
20 frankovec	9.70
Cekini c. kr.	5.80
100 drž. mark	60.40

Uradni glasnik

z dne 12. januarja.

Razpisane službe: V obsegu politične uprave za Kranjsko služba okr. zdravnika 2. razreda. Prošnje, podprte z dotičnimi pričevali, do 14. februarja c. kr. dež. predsedništvu za Kranjsko.

Pod varstvom: Bebastemu Antonu Jebračinu z Razdrtega postavil se je Jarnej Mrgon iz Senožeč varuhom; zblaznelemu Ferd. Erženu, okr. zdravniku, g. Fr. Sušteršič, zemlj. posestnik in obč. predstojnik v Črnomlju; — dalje bebastemu Matevžu Perovšku star. iz Paradišča št. 2 njegov sin Jos. Perovšek.

Prostovoljna prodaja: V mestu Kočevje na Mestnem trgu ležeča jednonadstropna hiša št. 91, v kojoj se nahaja jedina kavarna; k njej spada pristava in zemljišče (5 oralo v 826 štir. sežnje). Pojasnila daje dr. Em. Burger v Kočevju.

Vknjižene tvrdke: Pri c. kr. dež. kot trgovinskem sodišči firma: „J. & G. Jelovšek, specerijska in galanterijska trgovina na Vrhniki“; — a izbrisana je pak firma: „Ig. A. Jelovšek“, specer. trgovina na Vrhniki. — Dalje je vknjižena firma: „Robert Kauschegg, komisijsko in špedicijsko podjetje v Ljubljani.“

Tujci.

Dne 12. januarja.

Pri **Maliči:** Vogel, trgovec, iz Saksonskega. — Steiner, Raumann, Schwarz in Löwy, trgovci, z Dunaja. — Zabransky, trg. potovalec, iz Linca. — Elsner, c. k. davk. nadzornik, iz Kranja. — Globočnik, zasebnik, iz Železnikov.

Pri **Slonu:** Bastolz, trg. potovalec, iz Milana. — Schultze, Färber, Fürst, trg. potovalci, z Dunaja. — Löffler, trgovec, iz Linca. — Waidmann inženir, iz Zagreba. — Dralka, c. kr. okr. glavar, iz Radovljice. — Kotnik, graščak, z Vrhnike.

Pri **Južnem kolodvoru:** Heninger, marquis, z Dunaja. — Morsan, c. kr. poštini sprevodnik, iz Gorice. — Janče, posestnik, iz Šmartna.

Umrli so:

Dne 12. januarja. Marijana Bončar, delavka, 67 l., Kravja dolina št. 11, bramórka. — Boštjan Juvan, črevljar, 43 l., Cesta na Grad št. 12, jetika.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
13. jan.	7. zjutraj	720.68	+ 0.4	bzv.	obl.	18.50
	2. pop.	719.80	+ 1.3	jzpd. sl.	sneg	
	9. zvečer	717.62	+ 0.4	zpd. sl.	obl.	sneg

Antirrheumon

pripravljan od **G. Piccolija**, lekarja „pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta.

Najboljše sredstvo zoper trganje, protin, otrpnenje čutnic, boleti v križi in prsih, revmatični glavo- in zobobol.

Steklenica 40 kr.

Naročila z dežele se nemudoma izvršujejo po pošti. (105) 15—7

Pri nas se dobivajo tudi knjige iz zaloge

„Matice Slovenske“

in sicer:

Narodni Koledar in Letopis „Matice Slovenske“ za 1867. l. 20 kr.

— za 1868. l. 50 kr.

Letopis „Matice Slovenske“ za 1871. l. Uredil dr. E. H. Costa. 50 kr.

— za 1872 in 1873. l. Z eno sliko in eno tablico geometričnih podob. Uredil dr. E. H. Costa. 50 kr.

— „Matice Slovenske“ za 1874. l. 50 kr.

— za 1875. l. Uredila J. Tušek in M. Pleteršnik. 50 kr.

— za 1876. l. Uredil M. Pleteršnik. 50 kr.

— za 1877. l. Uredil dr. Janez Bleiweis. 50 kr.

— za 1878. leto. I. in II. del. Uredil dr. Janez Bleiweis. 25 kr.

— za 1879. l. III. in IV. del. Uredil dr. Janez Bleiweis. 25 kr.

— za 1880. l. — — — — 50 kr.

— za 1881. l. — — — — 1 gld.

Zgodovina slovenskega naroda. Spisal J. Trdina. 60 kr.

Vojvodstvo Kranjsko. Po spisu Jož. Erbena. 20 kr.

Vojvodstvo Koroško. Po spisu Jož. Erbena. 20 kr.

Slovenski Štajer. Spisal rodoljubi. I. snopič. 25 kr.

— Spisal dr. Ivan Gršak. III. snopič. 30 kr.

Slovanstvo. I. del. Spisal Jan Majeiger, Maks Pleteršnik in Bož. Raič. 50 kr.

Germanstvo in njega upliv na Slovanstvo v srednjem veku. Spisal J. V. 10 kr.

Telegrafija. Spisal dr. Sim. Subic. (Iz Letopisa 1875. l. Posebej vezana) 30 kr.

Slovnica češkega jezika z berilom. Spisal Fr. Marn. 60 kr.

Slovnica ruska za Slovenoe. Spisal Fr. Majar. 1 gld.

Razna dela pesniška in igrokazna Jovana Vesela-Koseskega. Z njegovo podobo. 2 gld.

Dodatek (k tem delom) 20 kr.

Vodnikove pesni. Uredil Fr. Levstik. 50 kr.

Dr. Lovro Toman. S podobo. 40 kr.

Dr. Etb. H. Costa. S podobo. 40 kr.

Kopitarjeva spomenica. Uredil J. Marn. 40 kr.

Olikani Slovence. Spisal Iv. Vesel. 40 kr.

Vpliv vpijančljivih pijač. Spisal dr. M. Samec. 10 kr.

Potovanje okolo svetá v 80. dneh. Iz francoskega prevél D. Hostnik. 40 kr.

Spomenik o šeststoletnici začetka habsburške vlade na Slovenskem. 4 gld.

Strup. Vesela igra v enem dejanji. Prosto poslovenila Lujiza Pesjakova. 10 kr.

Slovenska slovnica, po Miklošičevi primerjalni spisal Jan Suman. 1 gld. 50 kr.

Turgenjev. Lovčevi zapiski I. del, preložil F. J. Remec. 50 kr.

Znanstvena terminologija s posebnim ozirom na srednja učilišča. Spisal A. Cigale. 1 gld.

Prirodosnanski zemljepis. Spisal J. Jesenko. 1 gld.

Zemljevidi: Evropa, Azija, Amerika, Afrika, Avstralija, Rusija, Turčija in druge vzhodne dežele, Britanija in Skandinavija, Svica, Španija in Portugalsko, Nizozemsko in Belgija, Italija, Nemško cesarstvo, po 10 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg.